

Bilförare blir försiktigare med åren

Fredag 20 mars 2020

↑ + 3,37%

OMX-S, I ÅR -25,74%

↑ + 2,00%

DAX, I ÅR -35,01%

SVENSKA DAGBLADET

↓ 11,08

EURO, -2 öre

↑ 10,35

DOLLAR, +15 öre

SvD NÄRINGSGLIV

Eric Lund: Det här kan vara den mest spännande bilen som går att köpa. Men du kan bara tanka på tre ställen i Sverige.

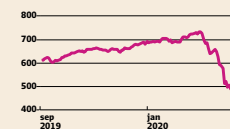
■ Bil&motor | Sid 20-21

Stockholm i går

Stockholm 6 mån

→ Misstänkt penningtvätt i Swedbank | SvD.se

FI dömer ut rekordhöga böter till Swedbank

■ Swedbank ska betala 4 miljarder kronor i sanktionsavgift för brister i hanteringen av penningtvätt i Baltikum, beslutar Finansinspektionen. Beslutet fattades av FI:s styrelse som innebär svenskt rekord i penningtvättsböter. **Sverige | Sid 6**

Foto: Frida Larsson/AP

Nytt stödpaket från Lagarde: "Viktig signal"

Europeiska centralbanken (ECB) med chefen Christine Lagarde lanserar ett stödprogram på motsvarande knappt 8300 miljarder kronor. "En effekt man vill uppnå är att ränteuppgången vi ser när marknaden är stressad ska minska", säger Nordeas chefsökonom Annika Winsth.

■ Börs&marknad | Sid 15

Johan Carlström: Skälet till raset för kronan stavas corona-krisen.

■ Sverige | Sid 8

→ Coronavirusets inverkan på ekonomin | SvD.se Anders Nissén, vd för Pandox. Foto: Lars Pehrson.

Hotellen får ingen hyressänkning

■ Hotell kan inte räkna med hyresrabatt. Men om bankerna ställer upp, accepteras efterskottshyror, säger Anders Nissén, vars Pandox nu dras in i hotellkrisen. **Sverige | Sid 7**

1:18

dollar per pund. Det är den lägsta nivån sedan 1986 brittiska pundet som är utsatt för en våg av säljorder och tar rejält med stryk på valutamarknaden i den orosvåg som sveper över marknaden till följd av coronapandemin.

■ Börs&marknad | Sid 15

Bil&motor

Bilförare blir försiktigare med åren

Åldern påverkar hur du betar dig i trafiken. Med åren försämras både reaktions- och simultanförmåga. Men sammantaget är äldre bilförare inblandade i något färre bilolyckor än vad unga och medelålders förare är.

Lisa Wallström
motor@svd.se

Det finns en miljon 70-plussare med körkort. Det påverkar trafiken – men inte nödvändigtvis till det sämre. Forskningen visar att såväl seniorer som yngre bilförare anpassar sig i trafiken.

–Det bidrar förmodligen till att få ned antalet olyckor, säger Tania Dukic Willstrand, trafik-säkerhetskonsult på Sweco, ett teknikonsultföretag.

Tidigare har hon även forskat om äldre i trafiken, bland annat på VTI, Statens väg- och transportforskningsinstitut.

När vi blir äldre försämras en rad funktioner som påverkar hur vi agerar i trafikmiljöer. Dit hör hörsel och syn, framför allt förmågan att uppfatta saker som händer i periferin – synfältet smalnar av helt enkelt.

–Reaktionstiden och simultankapaciteten, det vill säga att göra flera saker samtidigt, blir också sämre. Däremot kompenserar många för det genom att undvika att köra i mörker, regn eller i rusningstrafik. De aktar sig medvetet för situationer som kräver mer av dem.

I forskningsprojekt, både på VTI och NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhets främjande, har man studerat hur äldre betar sig i trafiken för att kunna minska riskerna för denna grupp.

Tania Dukic Willstrand forskar om trafik-säkerhet.
Foto: Sofia Sabel

–Vi måste se till att trafiken fungerar säkert för alla oavsett ålder. Det handlar om rörelsefrihet, säger Tania Dukic Willstrand.

Hon poängterar att isolering och ensamhet är ett hälsoproblem bland äldre. Att inte våga sig ut på vägarna – oavsett om man är bilist, cyklist eller fotgängare – är ett samhällsproblem i vidare bemärkelse och något som bör tas på allvar.

–Vi måste sträva efter att skapa en trafikmiljö som passar alla. Det gör man genom att bygga säkrare trafiklösningar och utveckla tekniska hjälpmedel som är enkla att använda.

” Vi måste sträva efter att skapa en trafikmiljö som passar alla. Det gör man genom att bygga säkrare trafiklösningar och utveckla tekniska hjälpmedel som är enkla att använda.

Det kan till exempel handla om att sätta upp så få skyltar som möjligt och ersätta korsningar med cirkulationsplatser. Rondeller är enklare att manövrera i, eftersom de innebär färre moment att ta hänsyn till och interagera med, samtidigt som farten är lägre.

Men det gäller också att se till att cykelvägar och gångstråk är säkra och framkomliga, samt att det finns smidiga betalningslösningar för kollektivtrafiken.

–Många äldre upplever svårigheter att hantera betalningssystem via appar och liknande. Det ska vara enkelt att åka med kollektivtrafik, säger Tania. ■

Fakta | Dödsfall i trafiken

Dödsfall	0-17 år	17-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år och äldre
2017	1,2%	15,8%	26,1%	23,3%	33,6%
2018	4,0%	9,3%	22,5%	26,2%	38,0%
2019	3,2%	8,6%	32,4%	22,1%	33,8%

Män är inblandade i flest dödsfall i trafiken: 77,5 procent (2017), 76,9 procent (2018) och 77,5 procent (2019). Källa: Transportstyrelsen

Äldre har sämre simultankapacitet. Miljöer med många skyltar och mycket trafik kan vara svåra att hantera.
Foto: Anders Wiklund/TT

Vi blir allt äldre och det finns över en miljon bilförare över 70 år. Många äldre undviker att utsätta sig för besvärliga trafiksituationer.
Foto: Fredrik Sandberg/TT

Rondeller är lättare att navigera i för äldre bilförare och säkrare än korsningar.
Foto: Fredrik Sandberg/TT

Trafiken ska fungera för alla – oavsett om vi är fotgängare eller bilförare.
Foto: Fredrik Sandberg/TT

Fakta | Äldre förare

Nackdelar

- **Försämrad syn.** Skärpan men också det perifera synfältet påverkas.
- **Reaktionen** blir långsammare.
- **Simultankapaciteten** blir sämre. Att uppfatta situationer och ta beslut tar längre tid.
- **Fysiskt skörare** Som äldre tål du en krock sämre.

Fördelar

- **Lång erfarenhet.** Man känner till vilka situationer som kan uppstå och vet hur de ska tacklas.
- **Vissa är bra på** att anpassa sitt beteende. Man ger sig inte ut i rusningstrafik eller besvärliga situationer om man kan undvika dem. I stället kör man i dagsljus, vid bra väglag och på kända vägar.

Källor: NTF, Trafiksäkerhetsverket, Tania Dukic Willstrand.

Dålig syn kan vara ett problem för äldre bilförare.
Foto: Anders Wiklund/TT